

Biokaasun regulaatio ja yhteensovittaminen

Olli Salo

TEM Energiaosasto

1/2023

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Esityksen sisältö

1. Taloudelliset ohjauskeinot
 - a) Investointituet
 - b) Energiaverotus
 - c) Jakeluvolvoite liikennepolttoaineille
2. Kestävyysslain muutokset
3. Liikenteen infratuki
4. Biokaasuohjelma
5. Yhteenveto

1. Uusiutuvan energian taloudelliset ohjauskeinot

- **Päästökauppa**
- **Energiaverotus**
- **Syöttötariffijärjestelmä** tuulivoimalle, biokaasulle ja pien-CHP:lle.
- **Preemiojärjestelmä** uusiutuvalle sähkölle
- **Energiatuki- ja muut investointituet (sis. RRF-investointituki)**
- **Jakeluvelvoite** liikenteen biopolttoaineille
- Uusiutuvan velvoite **lämmityspolttoaineille**
- **Lisäksi mm.:** MMM:n energia-avustukset maatiloille ja maaseuduille, Business Finlandin t&k-tuet ja lainat, yritysten kehittämisavustukset, jne.

1.1 Energiatuki (investointituki)

- Valtionavustuslaki → energiatukiasetus (VNA 1098/2017 vanhentunut)
 - Uusi asetus lausuntopalvelussa 25.1. asti
- Yleinen ryhmäpoikkeusasetus (RPA) / ympäristö- ja energiatuen suuntaviivat (CEEAG)
 - RPA päivittynee kevään aikana
 - CEEAG julkaistu 18.2.2022
- Energiatukea voidaan myöntää investointi- tai selvityshankkeisiin, jotka
 1. edistävät **uusiutuvan energian** tuotantoa tai käyttöä;
 2. **energiansäästöä** tai energian tuotannon tai käytön tehostamista;
 3. tai muutoin energiajärjestelmän muuttumista vähähiiliseksi.
- Energiatukea voidaan myöntää yrityksille, kunnille ja muille yhteisöille.
 - Tukea ei myönnetä asunto-osakeyhtiöille, asuinkiinteistöille tai **maatiloille**.
- Tuen **painopistettä** on siirretty **uuden energiateknologian hankkeisiin**
- Haetaan Business Finlandin asiointipalvelun kautta (suljettu, avataan kun asetus voimassa)

1.2 Energiaverotus

- HE 152/2022 sähköverolain muuttamiseen kestävä biokaasun osalta lämmitys- ja työkonekäytössä
 - Esityksen mukaisesti kestävä biokaasun käyttö lämmitys ja työkonekäytössä tuli verolliseksi vastaten energiaverodirektiivin vähimmäistasoa 1,2 €/MWh (energiasisältövero)
 - Hiilidioksidivero R luokka 50 % ja T luokka 0 %
 - Uutena H luokka, eli lämmitys, työkone ja kiinteiden moottoreiden biokaasu
 - Pientuotanto, eli alle 1 GWh/v verotonta
 - Ei kestävä biokaasulle maakaasun mukainen energiasisältövero 10,33 €/MWh ja täysi hiilidioksidivero 12,94 €/MWh
- Voimassa 1.1.2023 alkaen, metaanilla 8 eri veroluokkaa
 - Fossiilinen, ei-kestävä liikennebiokaasu, biokaasu liikenne kestävä, biokaasu liikenne jäte ja tähde, ei-kestävä biokaasu lämmitys, biokaasu lämmitys kestävä, biokaasu lämmitys jäte ja tähde ja veroton pientuotantobiokaasu

1.3 Jakelovelvoite

- Liikennepolttoaineiden jakelovelvoite koskee ja sitä voi täyttää biokaasulla 1.1.2022 lähtien (446/2007)
- Lisävelvoitetta voi täyttää biokaasulla, jos liitteen A raaka-aineet käytössä, tai rfnbo-laatusella uusiutuvalla metaanilla/muulla
- Koskee jakelijaa, joka toimittaa yli 9 GWh kaasumaisia polttoaineita vuodessa
 - Vapaaehtoisella hakemuksella Energiavirastolle myös 2-9 GWh toimittavaa

Vuosi	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Jakelu- velvoite	13,5 %	28 %	29 %	29 %	30 %	31 %	32 %	34 %
Lisä- velvoite	2,0 %	4,0 %	4,0 %	6,0 %	6,0 %	8,0 %	9,0 %	10,0 %

2. Kestävyysslain muutokset

- HE 297/2022 vp: Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi biopolttoöljyn käytön edistämiseksi annetun lain sekä biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta
- Esityksessä ehdotetaan, että kestävyyslain 2 §:ään ja 38 §:ään lisättäisiin viittaukset lakiin sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta
 - Sähköverolain mukaiset biokaasutoimijat voisivat jatkossa hakeutua kestävyysjärjestelmän piiriin osoittaakseen lämmitys- ja työkonebiokaasun kestävyys
 - Lisäksi toiminnanharjoittajan olisi mahdollista hakea ennakkotieto siitä, onko kyseessä olevaa raaka-ainetta pidettävä jätteenä, tähteenä, syötäväksi kelpaamattomana selluloosana tai lignoselluloosana sovellettaessa sähköverolakia
 - Siirtymäsäännössä – kestävyyslain voisi osoittaa takautuvasti vuoden 2023 alusta, kunhan kestävyysjärjestelmän hyväksymishakemus toimitettu Energiavirastolle viimeistään 31.12.2023 ja vaatimuksia noudatettu
 - Aikataulu: Valiokunta käsittely alkanut tammikuussa, voimaan toivottavasti alkuvuoden/kevään aikana

3 Liikenteen infratuki

- VNA 178/2022 Sähköisen liikenteen, biokaasun ja uusiutuvan vedyn liikennekäytön infrastruktuurituesta vuosina 2022-2025
 - Päivitetään AFIR ja RPA uudistuksen jälkeen
- Paineistetun biokaasun ja nesteytetyn biokaasun osalta yleinen ryhmäpoikkeusasetus ei sovellu tukiperusteeksi -> esinotifikaatio komission kilpailuosastolle 2022 kesällä, keskustelu käynnissä.
- AFIR-asetusneuvottelut kesken, asettaa vaatimuksia liikenteen sähkö-, vety- ja kaasuinfralle.
 - AFIR-ehdotus edellyttää metaanin *riittävän infran* varmistamista TEN-T ydinverkolla 2025 mennessä, arvioitu määrä 30 LNG/LBG asemaa
- LVM:n kansallisen jakeluinfratyöryhmän loppuraportti tulossa lausunnoille 1/2023

4. Biokaasuohjelma

- TEM asetti 2019 työryhmän, loppuraportti luovutettiin 28.1.2020
- Ohjelmassa ehdotettujen toimien toteutumista seurataan vastuuministeriöissä, tuoreimpia päivityksiä muiden kuin TEM ja VM osalta;
- MMM:
 - Ravinnekierrätyksen tuotantotuki pyritään ottamaan käyttöön vuoden 2023 aikana (9 milj. euroa)
 - Valtiontuki-ilmoitus odottaa RPA päivitystä
 - Tuen sisältö ja asetus valmistelussa, viimeistellään RPA:n päivityksen jälkeen
 - Tavoiteaikataulu käynnistymiselle on kevät 2023

4. Biokaasuohjelma

- LVM:
 - CO2-raja-arvo asetus hyväksyttiin lokakuussa, polttomoottorihenkilöautojen myynti loppuu 2035
 - Ajoneuvolain päivitys eduskunnassa, konversio jatkossa mahdollista kaikissa ikä- ja ajoneuvoluokissa
 - AFIR-asetus ja jakeluinfraohjelma vielä työn alla
- YM:
 - Talousarviossa 2022-23 yht 45 milj. euroa ravinteiden kierrätyksen ja talteenoton hankkeisiin, yhteiskuntien jätevesien ja sivuvirtojen ravinteiden hyödyntämisen ja käsittelyn energiatehokkuuden TKI ja investointihankkeille
 - Vihreän siirtymän hankkeiden lupahakemusten käsittelyn nopeutuksen HE hyväksyttiin 22.9.2022
 - KEBIO: *Kestävät käytännöt biokaasutuotannon prosessiketjussa* hankkeesta tuloksia 2023 aikana

5. Yhteenveto

- Biokaasuohjelmaa valmistellut työryhmä kävi läpi kattavasti erilaiset ohjauskeinot ja muut toimet biokaasutuotannon ja –kysynnän lisäämiseksi.
- Biokaasuohjelman toimenpiteet on lähes kokonaan toimeenpantu tai valmistuvat vuoden 2022 aikana.
- Tukiohjelmissa merkittäviä tukia, toisaalta haasteita valtiontukien kanssa
- Kysynnän tulisi kasvaa ensi sijassa markkinaehtoisesti ja tähän vaikuttaa pitkälti EU-alueen kehitys, erityisesti liikennesääntely ja ajoneuvovalmistajien päätökset.
- Merkittävää potentiaalia edelleen etenkin raskaassa liikenteessä ja meriliikenteessä. RFNBO-polttoaineiden lisääminen kasvattanee kysyntää.
- Vuoden 2030 tavoite 2,5 TWh:sta saavutettavissa etenkin jakeluvuorituksen ja tukiohjelmien myötä. 4 TWh edellyttää nopeaa ja erityisen suotuisaa kehitystä niin syötteiden hyödyntämisessä kuin kysynnän kasvussakin.

Kiitos!

Lisätietoja:

TEM

- Harri Haavisto (harri.haavisto@gov.fi), kestävyys, jakeluvelvoite
- Olli Salo (olli.salo@gov.fi), biokaasulaitosten energiatuki, infratuki
- Kati Veijonen (kati.veijonen@gov.fi), energiatuki / suuret demot

MMM

- Veli-Pekka Reskola (veli-pekka.reskola@gov.fi), ravinnekierrätyksen tuki